

ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา กลุ่มที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

ศศิราวรรณ กล้าทวี*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา กลุ่มที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการสอนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านงบประมาณในสถานศึกษา กลุ่มที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ปีการศึกษา 2559 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มแบบชั้นภูมิโดยการเทียบสัดส่วน จำนวน 103 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม ที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .937 ผลการวิจัยพบว่า 1) ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา กลุ่มที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก 2) ครูที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา กลุ่มที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันและรายด้านไม่แตกต่างกันทุกด้าน 3) ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา กลุ่มที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และรายด้าน ไม่แตกต่างกันทุกด้าน

คำสำคัญ

ความพึงพอใจ ครู การบริหารงบประมาณ

บทนำ

การบริหารงบประมาณในสถานศึกษาเป็นภารกิจที่สำคัญอีกงานหนึ่งของผู้บริหาร เพราะจะเป็นงานที่มีลักษณะสัมพันธ์กับงานวิชาการและงานอื่น ๆ เป็นงานที่ช่วยสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษารวมทั้งตัวนักเรียน ได้ปฏิบัติงานและกิจกรรมได้คล่องตัวยิ่งขึ้น และอำนวยความสะดวกในด้านการวางแผนกลยุทธ์ ซึ่งจะต้องมีค่าใช้จ่ายวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ งานงบประมาณในสถานศึกษามีได้ปฏิบัติเฉพาะการรับ - จ่ายเงินเท่านั้น ยังต้องดำเนินการในเรื่องการวางแผนการจัดทำและจัดสรรงบประมาณ การติดตามควบคุมดูแล และ ประเมินผล วิเคราะห์ระบบงาน การเก็บข้อมูล การประเมินผลและรายงาน ฯลฯ

* สาขาการบริหารการศึกษา

โดยเฉพาะในการปฏิรูปการศึกษาที่มุ่งการกระจายอำนาจการบริหารมายังสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา จึงต้องมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานให้สอดคล้องกับบทบาทใหม่ด้วย กรอบแนวคิดในการบริหาร งบประมาณเน้นความเป็นอิสระ ในการบริหารจัดการมีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการ บริหารงบประมาณเน้นความเป็นอิสระในการบริหารงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ (Result-Based Management : RBM) และการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน (Performance Based Budgeting : PBB) นอกจากนี้ สถานศึกษายังสามารถจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน การหารายได้จากบริการเพื่อประโยชน์ทาง การศึกษา(อำนาจ ท้องโปรง, 2557, หน้า 81)การบริหารงบประมาณในสถานศึกษาจึงเป็นภารกิจที่ สำคัญอีกงานหนึ่งของผู้บริหาร เพราะจะเป็นงานที่มีลักษณะสัมพันธ์กับงานวิชาการและงานอื่น ๆ เป็นงานที่ช่วยสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษารวมทั้งตัวนักเรียนได้ปฏิบัติงานและกิจกรรมได้คล่องตัว ยิ่งขึ้น งานงบประมาณในสถานศึกษามีได้ปฏิบัติเฉพาะการ รับ - จ่าย เงินเท่านั้น ยังต้องดำเนินการใน เรื่องการจัดสรรงบประมาณ การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา การบริหารงานการเงิน การบริหารการบัญชี การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ รวมถึงดูแลความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงสังคมไทย สังคมโลก แม้ผู้บริหารจะมีอิสระในการบริหารงานเรื่องต่าง ๆ แต่ไม่ได้หมายความว่าสามารถบริหารงานงบประมาณ ที่ต้องมีการตรวจสอบติดตามการปฏิบัติงานจากต้นสังกัด โดยเฉพาะงานด้านการเงิน ซึ่งส่วนใหญ่ได้รับจัดสรรมาจากงบประมาณแผ่นดิน ดังนั้นเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงานจึงต้องจัดทำระบบการรับ - จ่ายเงินรวมถึงระบบการบันทึกบัญชี ต่าง ๆ ให้เป็นระบบถูกต้อง ตามระเบียบและสามารถตรวจสอบได้ เพื่อให้การบริหาร เป็นไปด้วยความโปร่งใส และสุจริต เพราะ หากปฏิบัติผิดจะส่งผลกระทบต่อผู้ปฏิบัติหรือผู้รับผิดชอบและผู้บริหารเป็นอย่างมาก

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ที่มีความสำคัญต่อการบริหารงบประมาณผู้วิจัย จึงสนใจศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา กลุ่มที่ 5 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารงาน งบประมาณของสถานศึกษา และต้นสังกัด เพื่อนำไปสู่แนวทางแก้ไขเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของครู ที่ปฏิบัติงานด้านงบประมาณให้มีประสิทธิภาพกับสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา กลุ่มที่ 5 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา กลุ่มที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการสอน

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในกลุ่มบริหารงบประมาณในสถานศึกษา กลุ่มที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2559 จำนวน 11 แห่ง รวมทั้งสิ้น 135 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านงบประมาณในสถานศึกษา กลุ่มที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2559 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของเครซี่และมอร์แกน (อ้างถึงในภาวีกา ธาราศิริสุทธิ และศิริพงษ์เสากายน .2556, หน้า 132) ที่ประชากร จำนวน 130 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 97 คน แต่งานวิจัยนี้มีประชากร 135 คน จึงใช้กลุ่มตัวอย่าง 103 คน คัดเลือกโดยการสุ่มแบบชั้นภูมิโดยการเทียบสัดส่วน

2. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา กลุ่มที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาการบริหารงบประมาณที่ต้องการศึกษาจำนวน 5 ด้าน คือ ด้านการจัดสรรงบประมาณ ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ด้านการบริหารงานการเงิน ด้านการบริหารการบัญชี และด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ โดยประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในกลุ่มบริหารงบประมาณ ในสถานศึกษา กลุ่มที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2559 จำนวน 135 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของครูปฏิบัติหน้าที่ในกลุ่มบริหารงบประมาณ ในสถานศึกษา กลุ่มที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ได้จำนวน 103 คนด้วยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิโดยการเทียบสัดส่วน ประกอบด้วยครูในสถานศึกษา กลุ่มที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 เพศหญิง จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 61.20 เพศชาย จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 38.80 ประสบการณ์ในการสอน 6 – 10 ปี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 31.10 และประสบการณ์ในการสอน 10 ปีขึ้นไป จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 23.30

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา กลุ่มที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 แบ่งเป็น 3 ตอน ประกอบไปด้วย แบบตรวจสอบรายการ (Check List) ถามเกี่ยวกับเพศ และประสบการณ์ในการสอน แบบสอบถามความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา 5 ด้านจำนวน 50 ข้อ ได้แก่ ด้านการจัดสรรงบประมาณด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาด้านการบริหารงานการเงิน

ด้านการบริหารการบัญชี และด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ รวมไปถึงข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์โดยผู้เชี่ยวชาญ ค่าดัชนีสูงกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และหาค่าความเชื่อมั่น โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ.937 ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามด้วยตัวเอง จำนวน 103 คน ประกอบด้วยระหว่างวันที่ 24 – 28 เมษายน 2560 และนัดวันและเวลาในการเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง จนได้รับแบบสอบถามกลับคืน คิดเป็นร้อยละ 100 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และทำการทดสอบสมมติฐาน โดยการทดสอบค่าที (t-test) กับตัวแปรเพศและการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) กับตัวแปรประสบการณ์ในการสอน

ผลการวิจัย

1. ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา กลุ่มที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก
2. ครูที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา กลุ่มที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน
3. ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา กลุ่มที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา กลุ่มที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

1. ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา กลุ่มที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีความพึงพอใจด้านบริหารงานการเงินและด้านการบริหารการบัญชีมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา และลำดับสุดท้ายคือ ด้านการจัดสรรงบประมาณและด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ ทั้งนี้เนื่องมาจากสถานศึกษาที่อยู่ในกลุ่มที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษา เขต 1 ได้มีการพัฒนาการปฏิบัติงานตามนโยบายของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 1 เป็นอย่างดี และมีการตรวจ ติดตาม ประเมินการปฏิบัติงานของกลุ่มบริหารงบประมาณ เป็นประจำทุกปี จึงทำให้บุคลากรที่ได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติงานด้านงานงบประมาณ มีความเข้าใจ และปฏิบัติงานด้วยความถูกต้อง โดยสถานศึกษาทุกสถานศึกษามีการปฏิบัติงานที่เข้มแข็งและได้รับการใส่ใจ จากผู้บริหารจึงทำให้มีการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา จึงทำให้เรื่องการเบิกจ่ายเงินให้เป็นไปตามระเบียบ และแผนการปฏิบัติงาน การเก็บรักษาเงินให้เป็นไปตามระเบียบการเงิน หรือการจัดทำบัญชีครอบคลุม รายรับ - รายจ่าย ตลอดจนการบันทึกบัญชีและจัดทำรายงานทางการเงินเป็นปัจจุบัน ส่งผลทำให้การปฏิบัติงาน ของครูที่ปฏิบัติงานด้านงบประมาณเป็นไปอย่างมีระบบและอยู่บนพื้นฐานของความถูกต้อง ทำให้ ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานงบประมาณเป็นไปด้วยดี มีปัญหาในการปฏิบัติงานน้อย เพราะมี การวางระบบการบริหารไว้เป็นอย่างดี ดังที่ Fayol (ศิริพงษ์เสภาภยณ, 2558, หน้า 12) กล่าวว่า การ ประสานงานเพื่อให้เกิดความร่วมมือที่ตินั้น แต่ละหน่วยงานจะต้องปฏิบัติต่อกันด้วยความละมุนละม่อม ในแต่ละแผนกของกรม กอง จะต้องได้รับข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกันอาจจัดให้มีการประชุมหัวหน้างานเป็น ประจำทุกสัปดาห์เพื่อแจ้งข่าวคราวด้านการบริหารให้แก่บุคลากรย่อยลงไปได้รับทราบ ถ้าเกิดการประชุม ร่วมกันจะทำให้เกิดช่องว่างซึ่งอาจใช้ผู้ประสานงานเป็นผู้อุดช่องว่างเหล่านี้ และการควบคุมงาน คือการ ตรวจสอบดูว่าสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเป็นไปตามแผนงานหรือไม่ หลักการควบคุมงาน คือ การชี้ให้เห็นจุดอ่อน และความผิดพลาดเพื่อจัดการแก้ไขและป้องกันไม่ให้เกิดขึ้นอีก การควบคุมงานควรดำเนินการกับทุก ๆ สิ่ง ไม่ว่าจะเป็นผู้ปฏิบัติและวิธีการปฏิบัติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกศินี บัวน้ำอ้อม (2551, หน้า 58) สภาพและปัญหาการบริหารงบประมาณของโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 พบว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงบประมาณโรงเรียน มีความคิดเห็น เกี่ยวกับสภาพการบริหารงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เดช ดอนจันทร์โคตร (2550, หน้า 39 – 40) การบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้วิจัยอภิปรายได้ดังนี้

1.1 ด้านการจัดสรรงบประมาณ ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา กลุ่มที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้านการจัดสรรงบประมาณอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจาก การใช้จ่ายเงินของสถานศึกษาเป็นไปตามภารกิจของการจัดการศึกษา และการบริหาร สถานศึกษาของผู้บริหาร ในการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงทำให้ การจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณมีข้อมูลที่ชัดเจน เป็นปัจจุบัน จึงส่งผลให้การจัดสรรงบประมาณ ของแต่ละแผนงาน ของแต่ละโครงการมีความถูกต้องและเป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปีของ

สถานศึกษา ดังที่ รัตนา กาญจนพันธุ์ (2557, หน้า 43-46) กล่าวว่า การจัดสรรงบประมาณภายในสถานศึกษา ต้องมีแนวทางการปฏิบัติ ในการจัดทำข้อตกลงบริการผลผลิตของสถานศึกษากับเขตพื้นที่การศึกษาเมื่อได้รับงบประมาณ ตลอดจนต้องศึกษาข้อมูลการจัดสรรงบประมาณที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแจ้งผ่านเขตพื้นที่การศึกษา แจ้งให้สถานศึกษาทราบในเรื่องนโยบาย แผนพัฒนา มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานหลักเกณฑ์ ขั้นตอน และวิธีการจัดสรรงบประมาณ และวิเคราะห์กิจกรรมตามภารกิจงานที่จะต้องดำเนินการตามมาตรฐาน โครงสร้างสายงานและตามแผนงานงาน โครงการของสถานศึกษา เพื่อจัดลำดับความสำคัญ และกำหนดงบประมาณทรัพยากรของแต่ละสายงาน งาน โครงการ ให้เป็นไปตามกรอบวงเงินงบประมาณที่ได้รับและวงเงินนอกงบประมาณตามแผนระดมทรัพยากร สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประสิทธิ์ หัตถศิลป์ (2551, หน้า 82 – 84) การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงบประมาณโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนนคร เขต 3 พบว่า ความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงบประมาณโรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนนคร เขต 3 ด้านการจัดสรรงบประมาณอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกศินี บัวน้ำอ้อม (2551, หน้า 58) สภาพและปัญหาการบริหารงบประมาณของโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5พบว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงบประมาณโรงเรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงบประมาณ ด้านการจัดสรรงบประมาณ อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา กลุ่มที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ด้านการระดมทรัพยากรอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากสภาพแวดล้อม สังคมของสถานศึกษามีบริบทที่ดี ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง ชุมชน หรือหน่วยงานอื่น ๆ ตลอดจนจากครูหรือบุคลากรทางการศึกษาที่ให้การสนับสนุนในการระดมทรัพยากรและลงทุนเพื่อการศึกษา การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาเป็นการสรรหาทรัพยากร เพื่อนำมาใช้ให้ตรงวัตถุประสงค์กับนักเรียนเพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษา เพื่อให้โอกาสทางการศึกษากับนักเรียน สถานศึกษาจึงต้องมีการวางแผนในการระดมทรัพยากรไว้เป็นอย่างดี เพื่อให้บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในส่วนนี้มีความสะดวกและถูกต้องในการปฏิบัติงานเพื่อส่งประโยชน์สูงสุดให้กับนักเรียน ดังที่ รุจิรัฐ ภูสาระและกัลยมน อินทุสุต (2558, หน้า 122) กล่าวว่า การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ต้องมีการวางแผน รณรงค์ ส่งเสริมการระดมทุนการศึกษา และทุนเพื่อพัฒนาสถานศึกษา จัดทำข้อมูลสารสนเทศและระบบการจ่ายทุนการศึกษา และทุนเพื่อพัฒนาการศึกษาให้ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล คุ่มค่า และมีความโปร่งใส สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกศินี บัวน้ำอ้อม (2551, หน้า 65 – 67) ศึกษาสภาพและ

ปัญหาการบริหารงบประมาณของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 พบว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงบประมาณโรงเรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงบประมาณ ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เดช ดอนจันทร์ โศตร (2550, หน้า 45 – 46) การบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2 พบว่าสภาพและปัญหาการบริหารงบประมาณสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2 ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการบริหารงานการเงิน ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา กลุ่มที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ด้านการบริหารงานการเงินอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจาก การบริหารงานการเงินของสถานศึกษาแต่ละแห่งผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องยึดถือระเบียบการบริหารงานการเงินตามที่กระทรวงการคลังกำหนด จึงทำให้ครูผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินปฏิบัติงานด้วยความถูกต้อง ส่งผลทำให้การปฏิบัติงานของสถานศึกษาเป็นไปด้วยดี ไม่ขัดแย้งกับระเบียบที่ต้องปฏิบัติ อีกทั้งยังมีการตรวจติดตามผลการปฏิบัติงานจากต้นสังกัด อยู่อย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี จึงทำให้ผลการปฏิบัติงานของงานบริหารการเงินเป็นไปด้วยดี เป็นที่น่าพอใจของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงาน ดังที่ อำนวย ทองโปร่ง (2557, หน้า 86 – 92) กล่าวว่า การบริหารการเงินของสถานศึกษาจะต้องดำเนินการตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน (PBB) และการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School – Based Management : SBM) การปฏิบัติจึงแตกต่างไปจากระบบเดิมนับตั้งแต่ระบบบัญชี จนถึงการรับ - จ่ายเงิน การก่อหนี้ผูกพัน ตลอดจนการรายงานและการตรวจสอบเพื่อให้เกิดความรับผิดชอบ โปร่งใส ตรวจสอบได้และมีประสิทธิภาพต่อการบริหารทรัพยากรของสถานศึกษา งานการเงินเป็นงานที่สำคัญของสถานศึกษาที่มีระเบียบ ข้อบังคับ แนวปฏิบัติทั้งในระดับโรงเรียน เขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานงบประมาณ กระทรวงการคลัง เข้ามาเกี่ยวข้องจึงต้องทำความเข้าใจในประเด็นต่าง ๆ เพื่อส่งผลให้สถานศึกษาบริหารการเงินอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประสิทธิ์ หัตถศิลป์ (2551, หน้า 89 – 90) การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงบประมาณโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 3 พบว่า ความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงบประมาณโรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 3 ด้านบริหารงานการเงินอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัย ของ เดช ดอนจันทร์ โศตร (2550, หน้า 47 – 48) การบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2 พบว่าสภาพและปัญหาการบริหารงบประมาณสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2 ด้านบริหารงานการเงิน อยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการบริหารการบัญชี ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา กลุ่มที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้านการบริหารการบัญชีอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจาก เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านการบริหารการบัญชีมีการจัดทำบัญชี รายรับ รายจ่าย ของเงินงบประมาณและนอกงบประมาณของสถานศึกษาเป็นไปด้วยความถูกต้อง และการบริหารการบัญชีของสถานศึกษาแต่ละแห่งผู้บริหารสถานศึกษาได้ยึดถือระเบียบการบริหารงานบัญชี ตามที่กระทรวงการคลังกำหนด จึงทำให้ ส่งผลทำให้การปฏิบัติงานด้านบัญชีของสถานศึกษาเป็นไปอย่างดี ไม่ขัดแย้งกับระเบียบที่ต้องปฏิบัติ อีกทั้งยังมีการตรวจติดตามผลการปฏิบัติงานจากต้นสังกัด อยู่อย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี เป็นที่น่าพอใจของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงาน ดังที่ อำนวย ทองโปร่ง (2557, หน้า 92 – 93) กล่าวว่า การบริหารการบัญชีมีแนวปฏิบัติหลายอย่างที่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติบัญชีพึงจะกระทำ เช่นการตั้งยอดบัญชีระหว่างปีงบประมาณทั้งการตั้งยอดภายหลังการปิดบัญชีงบประมาณ สรุปรายการบันทึกบัญชีทุกวันทำการ ปรับปรุงบัญชีเมื่อสิ้นปีงบประมาณ ถ้าผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่บัญชีกระทำได้ตามที่ระเบียบกำหนดนั้นคือส่งผลดีกับสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัย ประสิทธิ์ หัตถศิลป์ (2551, หน้า 90 – 92) การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงบประมาณโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 3 พบว่า ความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงบประมาณโรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 3 ด้านการบริหารการบัญชีอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับงานวิจัยของเกศินี บัวน้ำอ้อม (2551, หน้า 58) สภาพและปัญหาการบริหารงบประมาณของโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5พบว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงบประมาณ โรงเรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารการบัญชี อยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา กลุ่มที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจาก การปฏิบัติงานด้านบริหารพัสดุและสินทรัพย์สถานศึกษามีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ ให้เป็นไปตามระเบียบพัสดุและกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับพัสดุไว้อย่างถูกต้อง บริบทการบริหารงานด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ ของสถานศึกษาเป็นไปตามระเบียบการบริหารพัสดุ มีบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานการบริหารงาน การบริหารพัสดุเป็นงานที่ต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบ ผู้ปฏิบัติต้องรู้และเข้าใจภารกิจเกี่ยวกับงานนี้อย่างลึกซึ้งลักษณะของการบริหารงานประเภทนี้จะเกี่ยวข้องกับการบริหารงานการเงินงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การจัดหาวัสดุครุภัณฑ์ของทางราชการ รวมทั้งวิธีการบำรุงรักษาด้วย การบริหารงานประเภทนี้จึงมีแนวดำเนินการไว้หลายลักษณะเป็นกระบวนการที่มีกิจกรรมต่อเนื่องกัน ไปเป็นลำดับขั้น เช่นเดียวกับ

กระบวนการบริหารอื่น ๆ ดังที่ รัตน กาญจนพันธุ์ (2557, หน้า 52 – 54) กล่าวว่า หลักการนโยบายในการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ ควรมีแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องเช่น การตั้งคณะกรรมการหรือบุคลากรขึ้นเพื่อสำรวจวัสดุ ครุภัณฑ์ ที่ดิน อาคาร และสิ่งก่อสร้างทั้งหมดเพื่อทราบสภาพการใช้งาน จัดทำข้อมูลพัสดุให้เป็นไปตามระเบียบการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกศินี บัวน้ำอ้อม (2551, หน้า 70 - 71) สภาพและปัญหาการบริหารงบประมาณของโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 พบว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร งบประมาณโรงเรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ อยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับงานวิจัยของ เดช ดอนจันทร์ โคตร (2550, หน้า 50 – 51) การบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2 พบว่าสภาพและปัญหาการบริหารงบประมาณสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2 ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ อยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา กลุ่มที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ทั้งนี้เนื่องมาจาก ปัจจัยหลายอย่าง เช่น สถานศึกษาให้สิทธิในการปฏิบัติงานเท่าเทียมกันระหว่างเพศชายและเพศหญิง ไม่มีการแบ่งระดับความรู้ในการปฏิบัติงาน ไม่แบ่งชนชั้น จึงทำให้บุคลากรเกิดความรัก ความอบอุ่นในการทำงาน ส่งผลให้การปฏิบัติงานในงานที่ตนรับผิดชอบมีผลสำเร็จตามเป้าหมายทั้งในด้านงานส่วนตัวและส่วนรวมบุคลากรมีขวัญและกำลังใจในการทำงานเป็นอย่างยิ่งและได้รับการพัฒนาศักยภาพในการสร้างสรรค์งานทำให้ผลการปฏิบัติที่ออกมาเป็นที่น่าพอใจและมีประสิทธิภาพ ดังที่ พอดา บุตรสุทธิวงศ์และปราชญา กล้าผจญ (2558, หน้า 3) กล่าวว่า มนุษย์มีลักษณะส่วนรวมของบุคคล โดยทั่วไป หน่วยงาน หรือองค์กรมักจะคำนึงถึงว่า ต้องการจ้างบุคคลที่มีความสามารถสูง มีความรู้ ทักษะ สติปัญญาดี เข้าทำงาน แต่ต้องไม่ลืมข้อเท็จจริงประการหนึ่งว่า ต้องจ้างบุคคลทั้งตัวมาทำงาน โดยมีได้แยกคุณลักษณะบางอย่างออกจากตัวเขา หรือส่วนใดส่วนหนึ่งแห่งตัวเขา นั้นออกไป แม้ว่าจะมีการแบ่งคุณลักษณะเฉพาะของมนุษย์ออกเป็นด้าน ๆ แต่ในความเป็นจริงแล้ว คุณลักษณะต่าง ๆ เหล่านี้ปรากฏในตัวมนุษย์เป็นส่วนรวม เช่น ทักษะในการปฏิบัติงาน ที่ไม่สามารถแยกออกจากชีวิตการทำงานได้ ปัญหาทางอารมณ์ก็ไม่สามารถแยกออกจากปัญหาด้านร่างกายและจิตใจได้ เมื่อปฏิบัติงานร่วมกันกับมนุษย์ พึงคำนึงถึงความจริงข้อนี้เอาไว้เสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาพร เจริญศิริ (2550, หน้า 88 – 89) การศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 3 พบว่าเพศที่ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 3 ไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา กลุ่มที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ทั้งนี้เนื่องมาจาก ปัจจัยหลายอย่างเช่นครูที่ปฏิบัติหน้าที่งานงบประมาณของสถานศึกษามี กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันเป็นอย่างดี มีการปฏิบัติหน้าที่ร่วมกันแบบกัลยาณมิตร จึงทำให้ประสบการณ์ในการสอนที่มีความต่างกันไม่ถือเป็นอุปสรรคในการทำงานร่วมกันเนื่องมาจากอาจมีความคิดเห็น ความเข้าใจในการทำงานคล้ายคลึงกันเพราะงานบริหารงบประมาณเป็นงานที่ต้องดำเนินการปฏิบัติงานตามระเบียบที่ถูกต้องและเป็นประโยชน์กับสถานศึกษามากที่สุด ดังที่ ชนิศรา ศิลานุกิจ (2558, หน้า 15) กล่าวว่ามนุษย์มีความแตกต่างกัน มนุษย์ทุกคนมีความแตกต่างกันตั้งแต่เกิด เพราะแต่ละบุคคลต่างมีลักษณะเฉพาะตัวที่ไม่เหมือนใคร เช่น รูปร่างหน้าตาผิวพรรณ สติปัญญาอารมณ์ เจตคติ อุดมคติ นิสัย ความเชื่อ ความโลภ และมารยาทต่าง ๆ ซึ่งความแตกต่างเหล่านี้มีความสำคัญในการสร้างมนุษยสัมพันธ์อันดีกับผู้อื่น จึงจำเป็นที่มนุษย์ทุกคนต้องตระหนักและควรทำความเข้าใจถึงความแตกต่างเหล่านี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทองพูน อรัญกุล (2552, หน้า 114 – 116)พบว่า ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์การปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน : กรณีศึกษาโรงเรียนมูลนิธิวัดศรีอุบลรัตนาราม จังหวัดอุบลราชธานี ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ด้านการจัดสรรงบประมาณ สถานศึกษาควรชี้แจงความเข้าใจเรื่องการจัดสรรงบประมาณตาม กิจกรรม/โครงการ ต่างๆ ให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาทราบอย่างชัดเจนว่าการจัดสรรงบประมาณของสถานศึกษาต่าง ๆ ในแต่ละปีการศึกษามีอะไรบ้าง
2. ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาเพิ่มการประชาสัมพันธ์ในการรับระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาให้กับผู้ปกครอง ชุมชนหรือสถานศึกษาอื่น รับทราบอย่างทั่วถึงเพื่อจะได้มีการระดมทรัพยากรได้มากขึ้น
3. ด้านการบริหารงานการเงิน สถานศึกษาควรมีบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการเงินที่มีความรู้ความสามารถโดยตรงและเพียงพอกับปริมาณงานที่มีอยู่ของแต่ละสถานศึกษา และควรมีขวัญหรือกำลังใจในการทำงานให้กับครูที่ปฏิบัติงานด้านนี้เป็นพิเศษเนื่องจากลักษณะงานมีความเสี่ยงกับความรับผิดชอบส่วนบุคคล และควรมีการจัดอบรมความรู้ด้านการเงินให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนได้รับทราบเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มากขึ้น

4. ด้านการบริหารการบัญชี สถานศึกษาควรนำเทคโนโลยีทางด้านบัญชีมาช่วยในการปฏิบัติงานเพื่อให้บุคลากรที่ปฏิบัติงานมีความสะดวกและรวดเร็วในการทำงานมากขึ้น

5. ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ สถานศึกษาควรเผยแพร่ระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ ให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับทราบเพื่อเป็นความรู้ในการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาของการบริหารงบประมาณในสถานศึกษา กลุ่มที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

2. ควรศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงบประมาณในสถานศึกษา กลุ่มที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

3. ควรศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาของการบริหารงบประมาณในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

เอกสารอ้างอิง

เกศินี บัวน้ำอ้อม. (2551) *สภาพและปัญหาการบริหารงบประมาณของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

ชนิสรา ศิลานุกิจ. (2558). *มนุษย์สัมพันธ์ทางการบริหารการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร : บริษัทมิตรภาพการพิมพ์และสตรีวิดิโอ จำกัด.

เดช ดอนจันทร์โคตร. (2550). *การบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ทองพูน อรัญกุล. (2552). *การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน : กรณีศึกษาโรงเรียนมูลนิธิวัดศรีอุบลรัตนาราม จังหวัดอุบลราชธานี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

- ประสิทธิ์ หัตถศิลป์. (2551). *การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงบประมาณ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลนคร เขต 3*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสาบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พอลดา บุตรสุทธีวงศ์และปราชญา กล้าผจญ. (2558). *มนุษย์สัมพันธ์ทางการบริหารการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร : บริษัทมิตรภาพการพิมพ์และสตรีวิดิโอ จำกัด.
- ภาวิดา ธาราศรีสุทธีและศิริพงษ์ เสาภายน. (2559). *การศึกษาอิสระ*. พิมพ์ครั้งที่ 9 กรุงเทพมหานคร : บริษัทมิตรภาพการพิมพ์และสตรีวิดิโอ จำกัด.
- รัตนา กาญจนพันธ์. (2557). *การบริหารสถานศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพมหานคร : บริษัทมิตรภาพการพิมพ์และสตรีวิดิโอ จำกัด.
- รุจิรี ภู่อาระและกัลยมน อินทุสุด. (2558). *การบริหารจัดการสถานศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพมหานคร : บริษัทมิตรภาพการพิมพ์และสตรีวิดิโอ จำกัด.
- ศิริพงษ์ เสาภายน. (2558). *หลักและกระบวนการบริหารการศึกษาทฤษฎีและแนวปฏิบัติ*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: บริษัทมิตรภาพการพิมพ์และสตรีวิดิโอ จำกัด.
- สุภาพร เจริญศรี. (2550). *การศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 3*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสาการจัดการทั่วไป, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- อำนวยการ ท่องโปรง. (2557). *วิชาการบริหารงบประมาณการเงินและการบริหารทั่วไป*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: บริษัทมิตรภาพการพิมพ์และสตรีวิดิโอ จำกัด.